

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18Ps/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220206276
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7220206276.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v právnej veci Ing. T. W., A..XX.X.XXXX, S. W. O. XX, O., prechodne bytom W. XXXX, P. G., zastúpenej procesnou opatrovníčkou P. Y. U., Q. X. Ú. Okresného X. O. G., na návrh G.. Y. W., A.. XX.XX.XXXX, W. O. XX, O.G. v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony takto

rozhodol:

Návrh na obmedzenie G.. T. W., A.. XX.X.XXXX v spôsobilosti na právne úkony **z a m i e t a**.

Štátu náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 24.6.2020 navrhovateľka podala súdu návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony svojej matky G.. T. W.. Uviedla, že matka v nadmernej miere požíva alkoholické nápoje, v roku 2016 sa liečila v Centre pre liečbu drogových závislostí na X. X Q. O.. Matka pravidelne jazdí pod vplyvom alkoholu, komunikuje agresívne, vyhráža sa. V liečbe odmieta pokračovať, nedodržiava odporúčania lekára a predpísané lieky neužíva, resp. nepravidelne. Opakovane jej bol zadržaný vodičský preukaz pre jazdu pod vplyvom alkoholu. Od roku 2019 neudržiava styky s rodinou, žije v spoločnej domácnosti s človekom, ktorý ju podporuje v pití a rozpredáva svoj majetok, dokonca chce predať byt v ktorom býva navrhovateľka s deťmi. Tretie osoby matku ovplyvňujú a finančne zneužívajú, obáva sa, že z nej bude bezdomovkyňa. Žiada o obmedzenie spôsobilosti na nakladanie s majetkom v sume vyššej ako 200 € mesačne a žiada, aby bola ustanovená za jej opatrovníčku.

2. Posudzovaná vo vyjadrení k návrhu uviedla, že návrh navrhovateľky - dcéry je účelový. Dcéra s ňou nekomunikuje viac ako 5 rokov a nemôže mať tušenie čo posudzovaná robí a kde je. Návrhom sa chce zmocniť jej majetku, práve dcéra vedie nezodpovedný život, priviedla seba a svoje deti k štatútu bezdomovca, vyhlásila osobný bankrot, bola hospitalizovaná na psychiatrickej klinike a dlhodobo sa lieči. Dcére a jej deťom poskytla bývanie, kým dcéra nezačala na ňu osobne útočiť. Posudzovaná má za to, že peniaze ktoré zarobila môže použiť ako chce a nie podľa predstáv dcéry. Celé konanie zrejme súvisí s konaním vedeným na Okresnom súde Košice II č.k. 10C/67/2019, kde sa jedná o vypratanie nelegálne užívaného bytu, kde sfaľovala listiny a chce sa vyhnúť trestnému stíhaniu.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín a znaleckým dokazovaním nariadeným súdom - znalecký posudok č. 18Ps/18/2020 z 13.12.2021 vypracovaný znalcom MUDr. X. Ž. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a výsluchom tohto znalca a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

4. Navrhovateľka a posudzovaná boli na pojednávanie riadne predvolané, bez ospravedlnenia sa pojednávania nezúčastnili, súd vykonal pojednávanie a rozhodol bez ich prítomnosti. Po ukončení pojednávania obe svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili.

5. Podľa znaleckého posudku č. 18Ps/18/2020 z 13.12.2021 vypracovaný znalcom MUDr. X. Ž., u posudzovanej neboli zistené prejavy duševnej choroby alebo poruchy v zmysle psychózy. V minulosti bola liečená pre syndróm závislosti od alkoholu, aktuálne bez známk organického poškodenia mozgu resp. iných zdravotných ťažkostí. Posudzovaná je spôsobilá adekvátne posúdiť svoj zdravotný stav, je schopná správne posudzovať svoje konanie a ovládať ho, za konanie je plne zodpovedná. Je schopná dostatočne si zabezpečiť denné potreby a postarať sa o seba, je spôsobilá samostatne vystupovať pred súdmi a inými orgánmi, chápe zmysel súdneho konania a je spôsobilá sa ho zúčastniť a vypovedať. Súčasťou znaleckého posudku je správa klinického psychológa Mgr. D. D. z 6.12.2021, ktorá uviedla, že posudzovaná je v čase vyšetrenia aj autopsychicky orientovaná správne, kontakt s realitou zachovaný. Verbalizácia formálne aj obsahovo v norme, myslenie t.č. bez zjavných porúch. Psychomotorické tempo primerané, pozornosť intaktná, kognitívno perцепčné funkcie zachované primerane veku, bez výraznejšej deteriorácie. Osobnosť diferencovaná, sociálne nevyhranená s narcistickými rysmi, celkovo klinický nálezh bez markerov závažne osobnostnej psychopatológie a bez známk organického oslabenia psychickej regulácie.

6. Znalčka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že trvá na záveroch znaleckého posudku. Menovanú vyšetřila, zhodnotila zdravotnú dokumentáciu od všeobecného lekára, tak isto aj zdravotnú dokumentáciu z CPLDZ X., vzhľadom na skutočnosti, že bola v minulosti posudzovaná liečená pre problémy s alkoholom. Vyžiadala si od súdu súhlas na pribratie konzultanta z odboru psychológie na zistenie organických zmien, teda poškodenia mozgu, ktoré by mohli mať vplyv na jej rozhodovacie a posudzovacie schopnosti vzhľadom aj na vek, aj na anamnézu posudzovanej. Psychologické vyšetřenie vykonala pani Mgr. D.. Na základe psychiatrického vyšetřenia aj z dokumentácie zistila, že posudzovaná bola v minulosti liečená pre syndróm závislosti od alkoholu, u posudzovanej v súčasnej dobe nezistila prejavy duševnej choroby v zmysle psychózy, ani známky organického poškodenia mozgu, ktoré by mali vplyv na jej rozhodovacie a posudzovacie schopnosti, konzum alkoholu v súčasnej dobe je len príležitostný, posudzovaná si plne uvedomuje jeho dôsledky, aktuálne bez vplyvu na jej sociálne a pracovné fungovanie, tak isto nie je prítomné zhoršenie zdravotného stavu, aktuálny zdravotný stav nezodpovedá stavu, ktorý by vyžadoval v súčasnej dobe obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

7. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

8. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

9. Inštitút obmedzenia spôsobilosti na právne úkony nie je sankciou, ale opatrením, ktoré slúži predovšetkým na ochranu záujmov fyzickej osoby, ktorá pre svoj duševný stav nie je schopná robiť právne úkony s dostatočnou zodpovednosťou. Prichádza do úvahy vtedy, ak je z objektívneho hľadiska nepochybné, že ide o prípad, ktorý vylučuje schopnosť uskutočňovať konkrétne právne úkony, pričom je potrebné posudzovať schopnosť uskutočňovať tieto úkony s prihliadnutím na všetky individuálne pomery osoby, ako aj na sociálnu stránku prostredia, v ktorom táto osoba žije. Primárne sa pritom sleduje záujem dotknutého človeka a až následne záujem verejný či záujem tretích osôb. Je preto zároveň potrebné dôsledne dbať na to, aby nedošlo k obmedzeniu vo väčšom rozsahu než je to nevyhnutne potrebné na ochranu základných práv tretích osôb a iných ústavne chránených hodnôt.

10. Vykonaným dokazovaním bolo v predmetnom konaní preukázané, že posudzovaná netrpí duševnou poruchou ani chorobou a nebolo preukázané, že pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov je schopná robiť len niektoré právne úkony. Podľa psychiatrického aj psychologického posudku, posudzovaná si svoje konanie plne uvedomuje, vie ho ovládať a je za neho plne zodpovedná. V žiadnej oblasti nie je spôsobilosť posudzovanej na právne úkony znížená a predošlé požívanie alkoholických nápojov nespôsobilo u posudzovanej organické poškodenie mozgu, resp. zdravotné ťažkosti. Vzhľadom

na uvedené súd návrh navrhovateľky zamietol, z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na obmedzenie posudzovanej v spôsobilosti na právne úkony

11. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

12. O trovách konania súd rozhodol tak, že nárok na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 251 ods. 1 CMP nepriznal štátu náhradu trov konania, ktoré vznikli titulom znalečného vo výške 502,31 € .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.